

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Schriftelijke vragen over registratie etniciteit

Rotterdam, 19 maart 2009

In het Algemeen Dagblad van 12 maart staat in het artikel 'Minister verbaasd over etnische registratie jeugd' dat Rotterdam de etniciteit van probleemjeugd registreert. In het bericht wordt de registratie uitgelegd met het argument dat statistische gegevens over de etniciteit van probleemjongeren 'relevant kunnen zijn voor een goede aanpak, om erger te voorkomen'.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

- 1. Klopt het dat de gemeente Rotterdam de etniciteit van probleemjongeren vastlegt?*
- 2. Kan het college aangeven waarom de gemeenteraad van dit feit niet op de hoogte is gebracht en niet in de gelegenheid is gesteld om daarover te debatteren?*
- 3. Kan het college aangeven wat concreet bedoeld wordt met de 'relevantie van registratie' en hoe statistische gegevens over de etnische afkomst van groepen probleemjongeren kan bijdragen aan het oplossen van problemen op individueel niveau?*
- 4. Kan het college aangeven wat ze verstaat onder probleemjongeren en wie wel en wie niet geregistreerd wordt?*
- 5. Kan het college aangeven welke andere informatie dan de etniciteit wordt geregistreerd, wie eigenaar is van de dossiers, hoe de privacybescherming daarvan is gewaarborgd, welke instanties de gegevens kunnen bekijken en of de jongeren die geregistreerd staan daarvan in kennis worden gesteld en op welke manier zij de informatie kunnen inzien dan wel wijzigen bij incorrecte informatie.*
- 6. Kan het college aangeven hoe de registratie zich verhoudt tot het Sisa, het EKD en de in te voeren Verwijsindex Risicojongeren?*

Rotterdam heeft meegedaan aan een landelijke pilot voor het registreren van Antillianen en Arubanen. Volgens de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP) is registratie van etnische afkomst verboden, tenzij deze geregeld wordt in de wet of als het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) een ontheffing hiervoor heeft verleend. Dat is voor het eerst in de geschiedenis gebeurd in 2006. De ontheffing had een looptijd van twee jaar en is afgelopen op 11 december 2008 en niet verlengd. Sindsdien is registratie van etniciteit dus niet meer toegestaan. De Verwijsindex Antillianen is bovendien van tafel en wordt geïntegreerd in de Verwijsindex risicojongeren (VIR).

Daarnaast heeft de PvdA op 14 en 15 maart 2009 tijdens haar congres nog eens principiële uitgesproken voluit tegenstander te zijn van etnische registratie. De PvdA is in Rotterdam de grootste coalitiepartij.

7. *Is het college op de hoogte van het feit dat registratie van etniciteit na 11 december 2008 niet meer is toegestaan en dat er derhalve geen wettelijke grond voor is?*
8. *Zo ja, waarom heeft het college besloten om een onrechtmatig middel als etnische registratie in te zetten?*
9. *Is het college het met GroenLinks eens dat de overheid burgerrechten dient te respecteren en daarin een zeer grote verantwoordelijkheid draagt in staatsrechtelijke zin?*

Het voorstel om te komen tot een Verwijsindex risicojongeren (VIR) is in februari 2009 door het kabinet goedgekeurd. Registratie van etniciteit maakt geen onderdeel uit van het VIR, aangezien het kabinet het advies van de Raad van State opgevolgd heeft om de passage over etniciteit te schrappen. Volgens de Raad van State zou registratie in strijd zijn met de grondwet en met het Internationale verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Daarbij dient registratie van etniciteit in dit kader geen doel, aangezien de Verwijsindex een middel is om problemen van individuele jongeren beter te kunnen oplossen. De Verwijsindex is duidelijk geen dossiersysteem, maar een middel om hulpverleners met elkaar in contact te brengen zodra er meerdere meldingen worden gedaan over één individueel persoon. De Verwijsindex is derhalve een alarmeringssysteem dat puur dient om de keten beter te laten functioneren.

De Raad van State zegt duidelijk dat etnische registratie in deze verboden is en dat daarop geen uitzondering mogelijk is, omdat het geen doel dient. 'Etniciteit kan slechts een statistische aanwijzing zijn dat een jongere een verhoogde kans loopt op bepaalde problemen', zo schrijft de Raad van State, 'maar als de overheid in actie wil komen bij bepaalde jongeren zullen de specifieke problemen van elke jongere nauwkeurig moeten worden bekeken door de betrokken gearmeerde hulpverleners'. Het registreren van etniciteit heeft volgens de Raad van State in deze geen toegevoegde waarde en is derhalve in strijd met de wet.

10. *Hoe wil het college van Rotterdam de etnische registratie in lijn brengen met de wetgeving, aangezien de wetgever niet van plan is om etnische registratie mogelijk te maken?*
11. *Is het college het met GroenLinks eens dat etnische registratie nu illegaal is en ook in de nabije toekomst niet legaal zal zijn, in strijd is met grondrechten, geen doel dient en derhalve gestaakt moet worden?*

In het ontheffingsbesluit van het College Bescherming Persoonsgegevens ten aanzien van de Verwijsindex Antillianen, dat afliep op 11 december 2008 en wettelijke gezien niet verlengd kan worden, is de volgende voorwaarde (5.7, onder b, p14) gekoppeld: 'De ontheffing wordt voor de duur van twee jaar verleend. Na afloop van deze termijn zal de verwerking van persoonsgegevens omtrent etniciteit (waaronder de selectie op basis van etniciteit) onrechtmatig zijn wegens de omstandigheid dat de uitzondering op het verbod deze gegevens te verwerken, zal zijn vervallen. Dit geldt zowel voor de VIA als voor de gemeentelijke casusoverleggen.'

12. *Wat is het college van plan te doen met de gegevens die reeds vastgelegd zijn tijdens de pilot van de Verwijsindex Antillianen? Wat gaat het college doen met de gegevens*

die daarna nog illegaal zijn verzameld van jongeren met diverse etnische achtergronden? Kan het college aangeven op welke wijze invulling wordt gegeven aan de voorwaarde die het CBP heeft gesteld aan de pilot?

13. *Hoe wil het college garanderen dat in de toekomst altijd binnen de wettelijke kaders wordt gehandeld?*

In afwachting van uw antwoord,

Anneke Verwijs